

Vyhledat znalce - Nizozemí

I. Seznamy a rejstříky znalců

V Nizozemsku existují dva rejstříky: jeden určený pro oblast občanského a správního práva (LRGD) a jeden pro oblast trestního práva (NRGD). Kromě těchto rejstříků existuje odborný Ústav pro forenzní důkazy (NFI) a Ústav znalců v oboru environmentálního práva (STAB), jejichž činnost financuje nizozemský stát. Existuje také Nizozemské sdružení pro odborné lékařské posudky (NVMSR). Znalci jsou v seznamech uváděni podle oboru specializace. Rejstříky znalců jsou vedeny různými způsoby, rejstříky LRGD a NVTS jsou soukromé, rejstříky NRGD a NFI spravuje Ministerstvo spravedlnosti, ústav STAB je nezávislý subjekt, který pracuje výhradně pro soudnictví. Žádný soud nenese odpovědnost za rejstřík ani za kvalitu v něm vedených znalců, v Nizozemsku jsou tyto oblasti přísně odděleny. Soudy se spoléhají na záruky kvality, které vydávají uvedené subjekty. Soudci se však podílejí na procesu přijímání a/nebo akreditace rejstříků LRGD a NRGD.

Odkazy:

- [Národní rejstřík soudních znalců](#)
- [Nizozemský rejstřík soudních znalců](#)
- [Znalci v oboru environmentálního práva a územního plánování](#)
- [Nizozemské sdružení pro odborné lékařské posudky](#)

Rejstříky NRGD/LRGD, NVMSR a webové stránky ústavu STAB jsou veřejně dostupné. Existují vyhledávací nástroje, ale účastníci řízení však nemohou znalce STAB využívat, neboť ti jsou ustanoveni pouze k tomu, aby poskytovali poradenství soudcům, a takové využití by vedlo k pochybnostem z hlediska nezávislosti. Veřejné: viz strana [vyhledání znalce](#). Tento nástroj zahrnuje pouze znalce vedené v rejstříku LRGD. Je přístupný podle oboru specializace. V rejstříku LRGD jsou zapsáni i všichni znalci, kteří pracují v ústavu STAB.

Členové NVMSR procházejí odbornou přípravou a zkušebním postupem, nežli jsou způsobilí být členy sdružení soudních znalců.

Aby mohli být zapsáni v rejstříku NRGD, musí znalci absolvovat akreditační řízení, které zohledňuje nejen oblast odbornosti, v níž by měli mít spolehlivé vynikající výsledky, ale z hlediska jejich úlohy soudních znalců i jejich dovednosti nutné pro dobrého znalce v rámci soudních řízení. Rejstřík LRGD využívá certifikaci profesních norem, které stanoví profesní subjekty a (oborová) sdružení v rámci profese samotné, jakož i vzdělávání týkající se úlohy znalce a systém soustavného vzdělávání.

Ústav STAB má velmi přísné normy pro přijímání členů a přísný systém soustavného vzdělávání. Vzájemné hodnocení znaleckých posudků je pro ústav STAB standardem.

Znalci nemusí skládat přísahu. Znalce lze z rejstříků vyškrtnout na základě formálních stížností týkajících se nedodržování pravidel chování platných pro jednotlivé soudy, která jsou dosti podobná.

Řídící správní orgány rejstříky průběžně aktualizují.

II. Kvalifikace znalce

Aby mohli vystupovat jako znalci, musí být znalci zapsáni v rejstříku LRGD členy profesního sdružení. Z toho vyplývá, že kritéria profesionality a požadavky na vzdělávání stanoví dotčené sdružení. Také rejstřík NRGD stanoví vysoké standardy vzdělávání požadované pro zápis znalce do tohoto rejstříku. Znalci jsou často členy určitých profesních sdružení, existují však „úzce specializované“ oblasti, v nichž profesní sdružení neexistují, a proto není jejich existence bezpodmínečně povinná. V ústavu STAB, v rejstříku LRGD a s největší pravděpodobností i v rejstříku NRGD se vyžaduje soustavné vzdělávání ve formě trvalého profesního rozvoje. Například v ústavu STAB je na vzdělávání vyhrazeno 15 % času, rejstřík LRGD vyžaduje nejméně 6 hodin

ročně. Profesionální sdružení často udělují akreditaci vzdělávacím institucím. Ty musí prokázat, že se vzdělávání uskutečnilo, tedy poskytnout seznamy registrací účastníků vzdělávání na webových stránkách. Vzdělávání má dva cíle: dovednosti v kontextu soudnictví a odbornost.

III. Odměňování znalců

V trestním a správním řízení hradí odměnu znalec stát. Existuje pevně stanovený sazebník a znalec musí předem provést výpočet. V ústavu STAB je postup odlišný, neboť tento ústav financuje Ministerstvo životního prostředí. V občanskoprávních věcech platí za znalecké úkony účastníci řízení.

IV. Odpovědnost znalců

Znalci nesou odpovědnost v souladu s obecným smluvním právem a právem občanskoprávních deliktů. Znalci nejsou povinni mít pojištění odpovědnosti ze zákona nebo z nařízení soudce, který je ustanoví. Znalce může pojistit společnost, pro kterou pracují. Nezávislí znalci jsou pojištěni dle vlastního uvážení, několik profesních sdružení však ukládá povinné pojištění odpovědnosti.

V. Doplnující informace o znaleckém řízení

Hlavními právními předpisy použitelnými na činnost soudních znalců v Nizozemsku jsou článek 194 občanského soudního řádu a článek 8.47 Awb, správního zákona, a zákon o soudním znalectví v trestním právu.

Tyto právní předpisy tvoří určitý rámec: podrobné pokyny k činnosti soudních znalců obsahuje [Praktická příručka pro znalce v nizozemských občanskoprávních věcech](#).

Kromě toho existuje kodex chování (s právním základem) pro znalce v oblasti trestního práva a rovněž kodex chování, který pro činnost soudních znalců vydal Nejvyšší správní soud. U většiny druhů znalecké činnosti existují dodatečné požadavky na kvalitu odborných znalostí nebo kvalifikaci znalců.

Titul znalce není chráněn.

1. Ustanovování znalců

Znalce může ustanovit soud a účastníci řízení. Ustanovování znalců ve správním řízení je podobné jako v občanskoprávním řízení, a to s tím rozdílem, že náklady podle správního práva hradí stát a náklady v občanskoprávním řízení účastníci řízení. Ve všech případech má soudní znalec povinnost odpovědět na otázky položené soudem (případně po konzultaci s účastníky řízení). V řízení před trestním soudem může znalce ustanovit státní zástupce nebo soudce v průběhu vyšetřování. Za tímto účelem existuje zákonem upravený rejstřík, pro který musí znalec splnit náročnější požadavky než v občanskoprávním a správním řízení. Všichni soudem ustanovení znalci mají ze zákona povinnost oznámit jakýkoli střet zájmů.

1.a Ustanovení soudem

Občanskoprávní soud má diskreční pravomoc ustanovit znalce buď z moci úřední, nebo na výslovnou žádost účastníka řízení, pokud příslušnou skutkovou podstatu nelze určit jinak. V takovém případě se ústní jednání odloží na datum po vydání znaleckého posudku. Soud může znalcem bez omezení ustanovit kteroukoli osobu, kterou bude pro výkon činnosti znalce považovat za vhodnou. Ustanovení znalce z příslušného rejstříku však představuje praxi, kterou obecně dodržují všechny soudy. Znalec musí soudu oznámit jakýkoli střet zájmů. Soudem ustanovení znalci mají přístup ke spisu. V občanskoprávním řízení existují další přísná pravidla, jež se vztahují na podpůrné znalce, které ustanovený znalec během své činnosti konzultuje, v takovém případě musí účastníci řízení předem vědět, které osoby jsou konzultovány a jaké otázky jim budou položeny k zodpovězení.

1.b Ustanovení účastníky řízení

Pokud znalce ustanoví účastníci řízení, dojde k tomu obvykle na začátku soudního řízení v rámci řádné přípravy jejich věci. Soud může tyto posudky použít při rozhodování ve věci. Kdykoli v průběhu řízení může soudce ustanovit znalce na žádost účastníků řízení. Všichni musí pracovat v souladu s platnými pravidly a kodexy chování soudem ustanoveného znalce.

Je možné, aby oba účastníci řízení požádali o ustanovení určitého znalce, tuto oblast neupravují žádná zvláštní pravidla. Soudce může nařídít, aby oba účastníci řízení ustanovili jediného znalce, není to však běžnou praxí.

2 Řízení

2.a Občanskoprávní řízení

Soud sleduje pokrok při znaleckém šetření pouze z hlediska plánování času. Není prováděna kontrola kvality výkonu znalce a v rozsudcích nejsou uváděny žádné reference. Ústav STAB však získává od soudů pravidelnou zpětnou vazbu, ačkoli v občanskoprávních řízeních je ústav využíván jen zřídka.

Strany mohou posudek napadnout prohlášením nebo předložením znaleckého protiposudku. Soudy nejsou znaleckým posudkem vázány, obvykle se však řídí podle znalce, kterého ustanovily. Znalci účastníků řízení mají spíše menší vliv než znalci ustanovení soudem. Neexistují žádné postupy pro setkání znalců před hlavním líčením nebo pro křížový výslech před hlavním líčením, které by měly zúžit rozsah otázek a pomoci soudu porozumět rozdílům.

Znalci mohou být během řízení v kontaktu s účastníky řízení, pouze však tehdy, je-li to nezbytné pro zjištění skutkového stavu, a za přítomnosti všech účastníků řízení. Znalec musí uskutečnit schůzku za přítomnosti všech účastníků řízení, aby získal připomínky účastníků, pokud tomu nebrání profesní normy, například u lékařských případů.

1. Znalecký posudek

V Nizozemsku existuje vzorový rámec posudku. Znalci jsou povinni předložit předběžný posudek a účastníci řízení mají právo vyslovit připomínky. Znalec se musí v předběžném posudku i v závěrečném posudku zabývat argumenty účastníků řízení. Žádné další zvláštní požadavky posudek dodržovat nemusí. Pokud to nařídí soud, musí znalec předložit doplňující posudek, například pokud existují doplňující otázky. Posudek je obvykle předkládán písemně, může však být přednesen i ústně při soudním jednání.

2. Soudní jednání

Soud nařídí znalci účast na jednání jen ve výjimečných případech, tuto účast si mohou vyžádat účastníci řízení nebo ji může nařídít soudce. Křížový výslech není obvyklý.

2.b Jiné

Rozdíly jiných forem oproti občanskoprávnímu kontextu nejsou významné.

Zde uváděné informace byly shromážděny během projektu „Vyhledání znalce“ od kontaktních osob v jednotlivých zemích, které vybral [Evropský institut pro expertizu a znalce, EEEI](#).

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 22/09/2020